

C A P U T X L

De Extrema Unctione.

3907 **E**xtema unctio est Sacramentum novae legis, constans unctione olei sacri, & Sacerdotis deprecatione, ordinatum ad salutem moribundi, quoad animam, & corpus. Fuit institutum a Christo, & postea promulgatum Jacobi c. 5. *Infirmatur quis in vobis?* Inducat Prelbyteros Ecclesia, ut ore super eum, unctiones illum oleo in nomine Domini, & oratio fidei salvabit infirmum, & alleviabit eum Dominus, & si in peccatis sit, remiscentur ei.

MATERIA, ET FORMA.

3908 **M**ateria remota, est oleum olivarum, quod quantum ad valorem debet esse ab Episcopo benedictum: constat ex Traditione Apost. & ex Concil. Flor. in Armen. instru. Quod debet quolibet anno renovari in Coena Domini, veteri exusto. Si novum haberi non possit, licet uti antiquo.

Item (si id requirat necessitas, ob infirmorum copiam) licitum, & validum erit Sacramentum, si oleo benedicto superaddatur sanguis oleum non benedictum, dummodi sanguis vicibus minor quantitas addatur non benedicti, liquet ex antiqua praxi Ecclesiarum, & ex Declar. S. Congr.

EMINENTISSIMI, E REVERENDISSIMI SIGNORI.

3909 **D**eterminandosi nel Decreto di costituta Sacra Congregazione, fatto sotto li 2. di Marzo 1679, sopra la condanna di 65. proposizioni, che circa il valore de' Sacramenti non si debba seguire l'opinione probabile, lasciata la più sicura: Ed essendo opinione controversia tra Teologi, se per supplire all'Oglio Santo, che manca, sia lecito aggiungerne del non benedetto, in più volte, purché l'aggiunto considerato separatamente, e in ogni aggiunta sia in minor quantità dell'Oglio Santo, benchè considerate tutte le aggiunte insieme fosse maggiore; di qui è nato dubbio nella Diocesi di Servilia, nella quale per la sua vastità è impraticabile benedire tant' Oglio, che basti senza l'aggionta, se sia lecito fare detta aggiunta all'Oglio Santo, per esservi molti Teologi, che tengono l'opinione negativa per più sicura. Onde per aver la resoluzione di tal dubbio, l'Arcivescovo di Servilia, devotissimo

Oratore, fece porgere all'EE. VV. un memoriale consultivo, nel quale si adducevano le opinioni de' Teologi sopra questo punto. Ma non avendo sin ora avuta la dichiarazione, supplica perciò l'EE. VV. degnarsi di darglie la pericollanza e quiete della coscienza propria, e del suo gregge. Usches.

Feria quarta die 23. Septembris 1682. in Generali Congregatione S. Officii habita in Conventu S. Mariæ super Minerva eorum Eminentissimis & Reverendissimis Dominis S. R. E. Cardinalibus in tota Republica Christiana contra haereticam pravitatem Generalibus Inquisitoribus à S. Sede Apostolica specialiter deputatis.

Lecto supradicto memoriali, Eminentissimi & Reverendissimi Domini Cardinales Inquisidores prædicti decreverunt in casu proposito, posse.

Franciscus Ricardus S. Rom. & Universalis Inquisitionis Not.

3910 **M**ateria proxima, est unctione certarum partium corporis.

3911 Forma sunt verba, *Per istam sanctam unctionem, & suam piissimam misericordiam indulget tibi Deus, quidquid per visum deliquisti. Amen.*

Invocatio Trinitatis non est de essentia, quia Conc. Flor. & Trid. præmissam formam assignant.

Dubia est hæc forma, *Ung o te Oleo Sancto per suam misericordiam indulget tibi Deus, &c.* Quia plures Doctores negant, eo quod forma essentialiter profertur modo deprecative, non indicativo.

3912. unctiones sunt facienda in quinque sensibus corporis, sub eadem forma, expriendendo tamen nomen sensus, qui unctione videlicet, 1. Ad oculos, quidquid per visum deliquisti. Amen. 2. Ad aures, per auditum, 3. Ad nares, per odoratum, 4. Ad os, compressis labiis, per gustum, & locutionem, 5. Ad manus, per tactum, 6. Ad pedes, per gressum, 7. Ad lumbos seu renes: per lumborum delectationem. unctione renum in foemini non est decens, idè omitti solet, eo maximè quia unctione ad pedes, & renes, non est essentialis: v. n. 3917.

3913. Muti, surdi, cæci, aut mutilati inungi debent propè organa sensuum, quibus carent, quia peccare potuerunt, licet non per sensus externos, per potentias internas illis correspondentes, vel per desiderium actus illiciti, Arsdekin tom. 2. pag. 272. n. 10.

3914 Non sufficit ad valorem unica unctione pro materia Chrismæ, de quo in numeris 3915. sed debet esse Oleum benedictum di-

De Extrema Unctione. Cap. XI.

431

stinctum à Chrismate, Scotus in 4. d. 43. lit. D. quia opiniones affirmantes, utpote minus tute, & exponentes Sacramentum frustratinis periculo, non sunt practicanda, nisi in casu necessitatis, quo non adesset nisi Chrisma, vel non possent fieri omnes unctiones, juxta dicta in n. 77.

3915 Unde tempore pestis, aut alterius necessitatis, quia omnes unctiones fieri non possent, unica unctione ungi potest unum organum magis promptum, vel potius caput, ubi omnes sensus vigent; vel melius (si fieri potest) ungat velociter, & sine crucis forma unum oculum, aurem, narem, manum, & os, dicendo sub una forma totali: *Per istam sanctam unctionem, & suam piissimam misericordiam indulget tibi Dominus quidquid delinquisti per visum, auditum, odoratum, gustum, gressum & lumborum delectationem, Amen.*

3916 Tempore pestis Sacerdos potest facere unctiones sine contactu immediato manus, utendo virga longa Oleo tincta, quam postea comburatur; & hoc pacto singulas unctiones perficere poterit. Arsdekin cit. numer. 2. ex Diana.

M I N I S T E R

3917 **H**ujus Sacramenti, quoad valorem est solus Sacerdos, idque ex intimatione Christi: ut in n. 1907. Ad licite ministrandum debet esse Sacerdos proprius, vel Parochus, aut Sacerdos de licentia Parochi.

3918 Est validum, si à pluribus Sacerdotibus simul fiant unctiones, Sieri n. 167.

Quid de Regularibus: v. n. 4173.

S U B J E C T U M

3919 **E**st infirmus in probabili periculo mortis constitutus ex morbo, vulneri, partu, vel senectute. Constat ex verbis Jacobi n. 3907. Unde hoc Sacramentum ministrari non debet, Navigantibus, etiam si immineat submersio: Militibus proximè bellum aggressuris, damnatis ad mortem, aut parturientibus, nisi ex partu antecedenter, vel postea orta sit mortalis infirmitas; quia partus ex se non est infirmitas, & hoc Sacramentum non est institutum pro sano. Scotus cit. lit. B. v. n. 2922.

3920 Pueris utrum rationis habentibus danda est Extrema Unctio, licet non Communio. Item moribundis sensibus destitutis, licet Communione non possint recipere, si ante perierint, signum doloris dederint, aut Christianæ vixerint. Idem dic de phreneticis, &

delirantibus: non potest autem dari perpetuū amentibus. Potest dari vulneratis, vel mortu venenoso lefis.

3921 Qui hoc Sacramentum recipit, debet esse in gratia, saltē per contritionem: v. n. 3962. & n. 2.

3922 Spontē negligere hujus Sacramenti susceptionem, non esse mortale, sed veniale, docet communis; quia hoc Sacramentum non est necessarium ad salutem, sed tantum utile, & nullibi constat de præcepto. Mast. disp. 21. n. 79. contra Poncium.

3923 Effectus hujus Sacramenti sunt, 1. Augmentum gratiæ sanctificantis, 2. Auxilia contra dæmonum tentationes, 3. Remissio venialium primarij, & per se, 4. Remissio etiam mortalium, secundarij tamen, & per accidens, puta si infirmus reperiatur cum peccatis mortalibus, quod invincibiliter ignorat, quatenus bona fide confessus est; sed ob aliquem defectum essentiali, quem invincibiliter ignorat, confessio fuit invalida. Idem contingere potest in amente, qui ante incidit in peccatum mortale, de quo solùm habuit attritionem. Tunc per accidens hoc Sacramentum confert primam gratiam, juxta illud, *Si in peccatis sit, remittentur ei, 5. Est abstergio reliquiarum peccati, ex Trid. eff. 14. c. 2.*

Pecatorum reliquie, ex D. Thoma, sunt languor animi, torpor, moror, tristitia, fastidium, anxietas, & veniales affectiones, que ex peccatis præteritis oriuntur, & in confusionem inducere, 6. Est alleviatio infirmi ab ægritudine corporis.

3924 Hoc effectus causari in quinta unctione, docet Diana, Aretinus, & alii; quia tunc Sacramentum est completum. Mastrius vero cum aliis vult, in singulis unctionibus causari gratias partiales, utam independenter ab alia; de quo Scholastici. Illud est certum, hoc Sacramentum esse unum unitate integratatis, non indivisibilitatis. Scotus in 4. d. 23. qu. un. Mast. disp. 22. Arsdekin tom. 2. pag. 274. Tamb. tom. 2. l. 6.

D E O R D I N E

Fusè actum est in Exam. Ord. tom. 3. à pag. 607. c. 1.

DE